

Програма поліпшення безбар'єрного простору у Закарпатській області на 2022-2024 роки.

1. Загальна частина.

Конституція України, зокрема, стаття 21, стаття 24 та стаття 33 гарантує кожній людині та громадянину України рівність у їх правах, відсутність будь-яких привілеїв чи обмежень за будь-якими ознаками та свободу її пересування.

Зняття довколишніх бар'єрів - фізичних та ментальних, дозволяє посилити функціональний потенціал кожної людини. Саме на цих засадах актуальною стає концепція доступності, яка має бути широкою та універсальною, тобто задовольняти потреби всіх, в т. ч. маломобільних груп населення.

У населених пунктах області проживає велика кількість людей, що відчують труднощі при самостійному пересуванні, отриманні послуг, необхідної інформації, або при орієнтуванні в просторі. Це особи з інвалідністю, люди з тимчасовим порушенням здоров'я, вагітні жінки, люди старшого (похилого) віку, батьки з дитячими візочками, малими дітьми та ін.

Специфічних послуг потребують особи з інвалідністю з вадами зору та слуху, з ураженням опорно-рухового апарату та інших нозологій.

Формальна наявність пристосувань ще зовсім не гарантує можливості потрапити до тієї чи іншої кінцевої точки. Ряд будівель та закладів обладнані пандусами, якими неможливо скористатися, не можливо в'їхати у двері закладу через наявність дверного (та часто ще й не одного) порогу чи навіть просто неможливості відкривання дверей у заклад через те, що для цього потрібно з'їхати назад з пандусу. До того ж, до закладу чи будівлі складно навіть доїхати з місця свого проживання.

Таким чином існує наявність наступних проблем:

- відсутність системної політики щодо доступності середовища у області;
- недостатнє нормативно-правове регулювання і низька якість реалізації норм;
- відсутність єдиного інформаційного середовища щодо забезпечення доступності єдиного для маломобільних груп населення та надання послуг;
- недостатній стан забезпечення (пристосування) закладів комунальної та інших форм власності засобами адаптації до потреб маломобільних груп населення, використання засобів адаптації, що не відповідають нормативам;
- недостатність оснащення пішохідних зон у центральних частинах міст області та інших засобів пристосування європейського зразка;
- недосконалість інформаційно-технологічної, навчально-методичної та організаційної системи підтримки процесів аудиту доступності, проведення закупівель товарів та послуг з метою забезпечення доступності, контролю ефективності заходів, що були реалізовані;

- відсутність доступних електронних бібліотек технічних рішень, каталогів реалізованих проектів та методичних ресурсів з адаптації будівель, споруд та процесів обслуговування до потреб маломобільних груп населення.

Не зважаючи на розпочату активну роботу щодо створення безбар'єрного середовища, населені пункти області у значній мірі залишаються неадаптованими до потреб людей з обмеженими функціональними можливостями, і тому планомірне вирішення цієї проблеми є необхідним та важливим завданням розвитку області. Одна з вагомих причин – відсутність або нестача коштів у бюджетах органів місцевого самоврядування на фінансування заходів із створення безбар'єрного середовища у населених пунктах області.

2. Мета Програми.

Мета Програми поліпшення безбар'єрного простору у Закарпатській області на 2022-2024 роки у створенні умов щодо безперешкодного доступу людей з обмеженими функціональними можливостями до об'єктів інфраструктури населених пунктів, в тому числі місць праці та відпочинку, загального користування, спортивних, культурно-видовищних центрів, зупинок громадського транспорту тощо, а також до інших видів соціального сервісу та соціальних послуг.

Реалізація Програми є комплексним процесом, пов'язаним з соціальними, психологічними, інфраструктурними та іншими перетвореннями та змінами, які в сукупності дій спроможні перетворити населені пункти області на безбар'єрний простір.

3. Розробники та виконавці програми.

Розробником даної Програми є управління містобудування та архітектури облдержадміністрації.

Співрозробники Програми:

Департамент соціального захисту населення облдержадміністрації, департамент освіти і науки, молоді та спорту облдержадміністрації, департамент культури, національностей та релігій облдержадміністрації, управління інформаційної діяльності та комунікацій з громадськістю облдержадміністрації.

Виконавцями Програми є:

Уповноважені (виконавчі) органи місцевих рад, які будуть реалізовувати заходи цієї Програми.

4. Обґрунтування шляхів реалізації Програми.

Перелік напрямів діяльності та заходів з реалізації Програми поліпшення безбар'єрного простору у Закарпатській області на 2022-2024 роки наведено у додатку 2 до цієї Програми.

Забезпечення доступності до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури здійснюватиметься шляхом:

облаштування будівель та споруд стаціонарними пандусами чи автопідйомниками;

встановлення поручнів на сходових маршах;

облаштування будівель кнопкою виклику, встановлення інформаційних табличок шрифтом „Брайля”;

встановлення приладів звукового сповіщення на пішохідних переходах;

проведення реконструкції щодо пониження бордюрів та оснащення тактильною плиткою пішохідних переходів;

облаштування зупинок муніципального транспорту відповідно до вимог щодо доступності.

У разі співфінансування заходу з державного чи обласного бюджетів, замовник/балансоутримувач у разі необхідності направляє проектно-кошторисну документацію, чи укладений договір, або іншу документацію та подає її на розгляд облдержадміністрації, після розгляду якої буде розглядатись співфінансування зазначених заходів, згідно додатку 2 до цієї Програми.

Передбачене фінансування заходів Програми може не включати вартість монтажних робіт чи інших додаткових послуг, необхідних для виконання того чи іншого заходу Програми. У разі перевищення суми вартості, передбаченої на відповідні заходи Програми, замовник/балансоутримувач дофінансовує зазначені заходи з коштів власного бюджету, чи інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України.

5. Фінансове забезпечення Програми.

Фінансування заходів Програми в процесі їх реалізації здійснюватиметься за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Також може здійснюватися співфінансування за рахунок коштів державного, обласного бюджетів, залучених коштів міжнародних донорських організацій.

Орієнтовний обсяг фінансування Програми становить 46630,1 тис. гривень.

6. Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності.

За результатами виконання Програми очікуються позитивні зміни у безбар'єрному середовищі області. Реалізація Програми дасть позитивний поштовх щодо наближення доступності людей з обмеженими функціональними можливостями до об'єктів життєзабезпечення відповідно до Державних будівельних норм України.

Виконання Програми сприятиме поліпшенню умов щодо безперешкодного доступу людей з обмеженими функціональними можливостями до об'єктів інфраструктури населених пунктів області, в тому

числі місць праці та відпочинку, загального користування, спортивних, культурно-видовищних центрів, зупинок громадського транспорту тощо, а також до інших видів соціального сервісу та соціальних послуг.

7. Координація та контроль за ходом виконання Програми.

Координацію виконання Програми здійснює заступник голови обласної державної адміністрації згідно з розподілом обов'язків.

Виконавчі органи місцевих рад щорічно до 20 числа місяця, що настає за звітним періодом, подають управлінню містобудування та архітектури облдержадміністрації інформацію про стан виконання Програми.

Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації щорічно до 01 числа другого місяця, що настає за звітним періодом, подає обласній державній адміністрації та обласній раді узагальнену інформацію про стан виконання Програми.

Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації щороку, або у разі потреби здійснює обґрунтовану оцінку результатів виконання Програми та, у разі необхідності, розробляє пропозиції щодо доцільності продовження тих чи інших заходів, включення додаткових заходів і завдань, уточнення показників, обсягів і джерел фінансування, переліку виконавців, строків виконання Програми та окремих її завдань і заходів, тощо.

Після закінчення встановленого строку виконання Програми управління містобудування та архітектури облдержадміністрації складає заключний звіт про результати її виконання та подає його обласній раді про кінцеві результати виконання Програми не пізніше ніж у двомісячний строк після закінчення встановленого строку її виконання.